

Studie cirkler

- om tekstilets mange grene

Forord

Formålet med dette hæfte er at give dig som studiecirkelleder eller -deltager et materiale til brug for arbejdet i studiecirkler om kultur og traditioner. Nærværende hæfte fokuserer på området tekstilets mange grene. Materialet til brug for en studiecirkel udgør et væsentligt led i studiecirkelkonceptet. Materialet skal give dig mulighed for at analysere, vurdere og drage konklusioner.

Du og de andre deltagere i studiecirklen kan selv ved første mødegang forberede indholdet for de enkelte mødegange i form af en slags studieplan. Men ofte er det studiecirkellederen, der står for denne planlægning. I dette hæfte finder du inspiration til en konkret mødeplanlægning.

Hæftet er skrevet af Irene Lund, tekstildesigner. Det er udgivet af LOF og NETOP – netværk for oplysning. Vi har modtaget støtte fra Undervisningsministeriets rådighedspulje til udarbejdelse og udgivelse.

Marlene Berth Nielsen, NETOP og Jan René Westh, LOF.

December 2007

Indhold

Forord	□	2
Indledning	□	3
Studiecirkelns mødegang 1		4
Studiecirkelns mødegang 2		4
Håndarbejde og samvær		5
Studiecirkelns mødegang 3		8
Studiecirkelns mødegang 4		8
Hvad betyder kulturarv?		8
Studiecirkelns mødegang 5		10
Studiecirkelns mødegang 6		10
Inspiration og hjælpeinformation til deltagerne		11
Kildefortegnelse	□	11

Indledning

I de små hjem i dag laves der ikke håndarbejde som førhen, hvor enhver kvinde kunne et eller flere håndværk. Grunden kan være, at vi lever i en "køb og smid ud"-verden. Når vi ser i de store stakke af reklamer, der kommer i postkassen hver uge, kan der købes tekstiler til boligen, lige fra vævede og flettede dækkeservietter til broderede pyntepuder, uanset om det er i specialforretninger eller i almindelige fødevarebutikker. Om efteråret kan der fåes alt i strik, både vanter, huer og sokker. Går den strikkede hue i stykker, køber vi bare en ny.

Vi har fået flere penge til forbrug, blandt andet fordi der i de fleste hjem er to indkomster. Samfundsudviklingen har markant ændret betingelserne for, hvordan vi laver, hvad vi kan og skal bruge vores tid og for vores familiemønster. Kvinden har ikke længere som førhen tiden til at arbejde med håndarbejde, og det er ikke længere nødvendigt. Sat på spidsen kan man tegne et billede af kvindens liv, hvor hun foruden fuldtidsjob har en hverdag med børn, som skal køres til fodbold, korsang og udtagelsesprøver på diverse teaterforestillinger, samtidig med at lektielæsningen skal kontrolleres i et hjem, som var det taget ud af Bo Bedre. På aftnerne, hvor der skulle være tid til at finde strikketøjet frem, kommer bestyrelsesmøderne og det frivillige arbejde i vejen.

En anden markant ændring i manges hverdag er TV'et, som er blevet en tidsrøver. I dag ser mange TV i det tidsrum, der tidligere blev brugt på at samles omkring håndarbejdet. Efterhånden kommer håndarbejde meget langt nede på listen over ting, der er tid til i hverdagen.

Håndværket inden for det tekstile har heller ikke længere de bedste vilkår. Alt kan købes for "billige" penge, hvilket gør, at det ikke længere kan betale sig at fremstille det selv. Materialer koster, værktøjet koster og ikke mindst tiden koster. Men er det det eneste problem?

Mange unge bliver ikke længere præsenteret naturligt for håndarbejde i hjemmet, da håndarbejdet ikke længere har en naturlig og nødvendig plads i hjemmet. Mange bedstemødre laver stadigvæk håndarbejde, men de bliver i takt med tiden også færre. I skolerne er der stadig sløjd og håndarbejde på skemaet, selv om det er ganske få timer, disse fag fylder. Samtidig skal

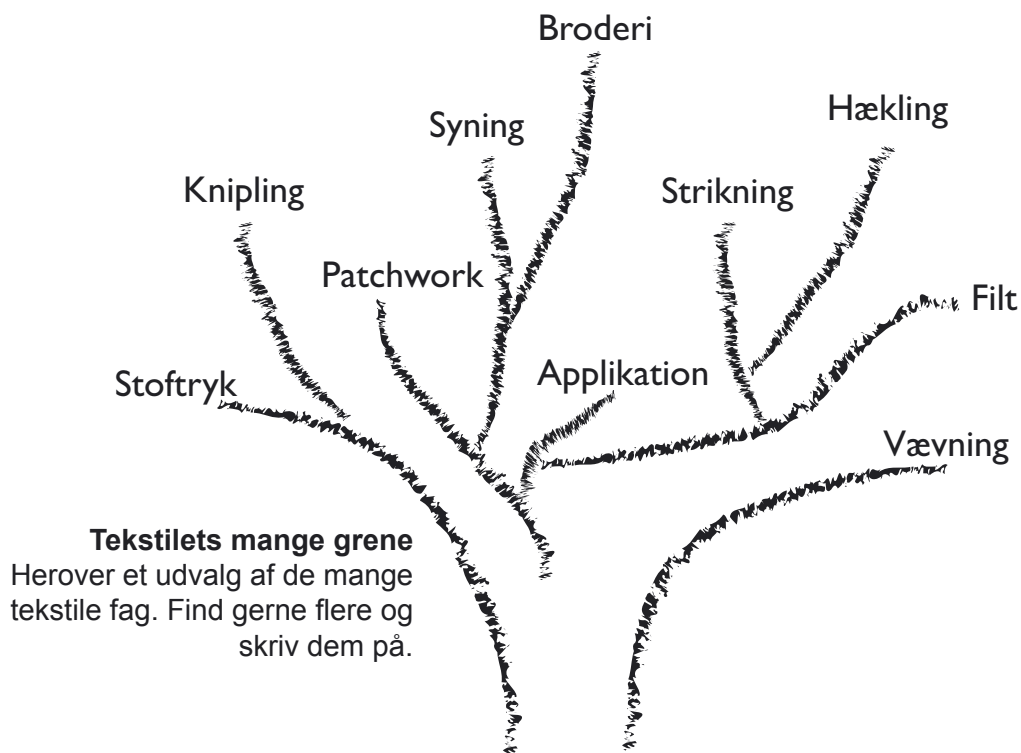
håndarbejdstimerne følge med tiden, så hækle- og stoppenålen er ofte gemt væk. Der er en markant forskel på at have de kreative elementer i skolen, og så det at lære de gamle håndværk. En udfordring er også, om lærerne har den fornødne viden og kompetence til at skulle lære et gammelt håndværk fra sig, som skal fange både pigers og drenges opmærksomhed.

Så hvad skal der blive af mormors hæklede grydelapper i regnbuens farver? De broderede klokkestrange, som lå på gavebordet ved enhver barnedåb? Det kniplede mellemværk på sengelinnedet i gæsteværelset? Møbelstoffet, der prydede spisebordsstolene, og som var vævet i olmerdug eller bolsterstriber? Alle ungerne, som løb og legede i deres fineste puds - pigerne i kjoler syet med et hav af blonder og flæser, med tilhørende kniplet krave. Drengene i hvide skjorter med butterfly, uden på en strikket trøje i uld, der kradsede, og hvor de hjemmsstrikkede sokker i skoene lignede en stoppeklud.

Heldigvis bliver det ikke helt glemt. Der dukker stadigvæk små museer op, som gør et stort arbejde for at bevare de gamle håndværk. Flere steder bliver man fysisk og sanseligt smidt helt tilbage i tiden. Man bliver klædt på i den tids påklædning, man nu har valgt at få et indblik i, lever en hverdag, som de gjorde. Man får duften - nogle foretrækker at sige lugten - ind under huden. Følesansen bliver sat på prøve i de gamle bukser eller træsko, man har fået udlevet. Det er en spændende og meget sigende måde at indblik på. En anden måde, der arbejdes for bevarelse og udvikling af de gamle håndværk på, er de mange blade, bøger og magasiner, som dukker op i susende fart i øjeblikket. Endelig er der rundt omkring og særligt på aftenskolerne mange kurser inden for de gamle håndværksfag, hvor folk samles for at lære håndværket og for at få et frirum for hverdagens travlhed.

Bag ethvert håndarbejde ligger en lang, spændende og til tider glemt historie, som vi i denne studiecirkel skal tage et kig på og undersøge nærmere.

Studiecirklen er bygget omkring 7 mødegange à 3 timer, dog med undtagelse af mødegang 4, der er udvidet til en workshopdag over 7 timer.

Studiecirkelns mødegang 1

Introduktion:

Studiecirkellederen giver en kort og overordnet beskrivelse af emnet af forløbet. Forbereder deltagerne på, at de skal arrangere en workshop som en del af forløbet.

Introduktion af deltagerne:

Deltagerne præsenterer sig for hinanden og fortæller lidt om deres interesser og ønsker til forløbet.

Diskussion:

Tag en snak om tekstiletts mange grene, evt med udgangspunkt i indledningen og dens spørgsmål.

Historier fra deltagerne:

Tag en snak om de enkelte grene med udgangspunkt i deltagerens egne historier og erfaringer med de forskellige grene.

Udvælgelse af grene til videre forløb:

Vælg højst 3 grene, som der arbejdes videre med i grupper. De enkelte grupper skal i fællesskab fordele opgaverne i forhold til de miniforedrag om tekstilgrenen, de skal fremlægge ved næste møde.

De kan fokusere på:

- Hvor langt tilbage kan håndværket spores?
- Hvad var det primære formål med håndværket?

- Er der særlige kulturelle traditioner forbundet med håndværket?

Tidsforbrug

Introduktion af cirkelvejleder	½ time
Debat m/udgangspunkt i indledningen samt deltagerhistorier	1½ time
Udvælgelse af tre tekstile grene samt gruppedannelse	½ time
Gruppesamling (planlægning af spørgsmål)	½ time

Studiecirkelens mødegang 2

Gruppesamling:

Grupperne samles og forbereder et lille fordrag om de tre spørgsmål, som de siden sidst skulle undersøge.

Foredrag:

Hver gruppe får maksimalt ½ time, hvor de skal fortælle om deres undersøgelser. Der må naturligvis gerne stilles spørgsmål fra de øvrige deltagere.

Nye spørgsmål til grupperne:

Hver gruppe fordeler opgaver i forhold til de miniforedrag om tekstilgrenen, de skal fremlægge ved næste møde.

De kan fokusere på:

- Er håndværket blevet industrialiseret og hvorfor eller hvorfor ikke?
- Er håndværket fulgt med tiden?
- Hvor udbredt er håndværket i dag, hvilke dele af befolkningen arbejder med håndværket?

Forberedelse af workshop:

Deltagerne skal gruppevis igang med at arrangere en workshop. Overskriften på workshoppen skal være Gammel sag i nye klæder. Deltagerne skal i forhold til den valgte tekstilgren tage stilling til følgende:

- Find en underviser
- Hvad skal workshoppen nærmere bestå af, evt. i samspil med underviser (husk temaet på workshoppen)
- Kunne der være et overordnet fælles mål med workshoppen?

Grupperne på tværs kan måske finde et fælles mål i form af en udstilling, en bog med billeder af færdige håndarbejder fra workshoppen eller en artikel til den lokale avis. Målet skal helst have en form, som kan formidles til andre, der ikke har samme viden som deltagerne om de valgte grene.

Tidsforbrug

Gruppesamling	½ time
Foredrag og debat fra hver gruppe	1½ time
Nye spørgsmål og planlægning af workshop	1 time

Håndarbejde og samvær

Behøver et håndarbejde være besværligt at tage sig tid til, og skal det skrives ind i kalenderen for at få tid til? Der er mange måder at gribe tingene an på, hvis man gerne vil kombinere et travlt hverdagsliv med det at lave eller lære et håndarbejde. Fælles for dem er, at det ofte er kombinationen af det sociale og håndarbejds-mæssige, der trækker folk til.

En sjov måde er beskrevet i en artikel med overskriften "390 timer med korssting". Her mødes seks travle karrieremennsker om et fælles projekt omkring broderi på en stor dug. De er kønsmæssigt lige fordelt og beskæftiger sig med vidt forskellige erhverv; fra redaktør, studerende til arkitekt. I starten kendte de ikke hinanden. Det de havde tilfælles var dette projekt, og at deres jobspekulationer blev parkeret i entréen. De lod sig opsluge af den store dug, hvis motiv blev til af små kryds lagt med sikker hånd, mens snakken indimellem spredte sig i rummet og mens stilheden til andre tider lagde sig og koncentration blev rettet mod broderiet. En god terapi for stress. 1)

En anden og mere moderne måde at mødes omkring et håndarbejde på er strikkecaféer, hvor alle, der er interesserede, mødes over en kop kaffe og laver håndarbejde. Er det tidens tendens, at vi samtidig med arbejdet med håndværk skal være sociale, eller har det altid været sådan? Selv om håndarbejde førhen var en nødvendighed, var der imidlertid også et vigtigt socialt element knyttet til det at lave håndarbejde, når man samledes rundt omkring på gårdene og i hjemmene for at snakke om dette og hint, mens man syslede med håndarbejdet.

I en artikel fra Hendes Verden med overskriften "Råhygge i maskevis", fortæller tre strikkepiger om deres strikkecafé, hvor strikkepindene arbejder på højtryk. Ejerne af pindene er i alle aldre og køn. Pladsen på bordet er trang for garn, opskrifter og kaffekopper skal være inden for rækkevide. Strikkecaféen kom op at stå, fordi de tre havde hørt om en amerikansk dille, hvor folk tog på café for at strikke i samvær med andre. Det skulle prøves! De tre fandt en café, som ville lægge lokale til, og så var det med at få sat gang i reklamen.

Nervøst gik de tre arrangører og ventede på, om der ville møde nogen op første dag. Det viste sig, at der ikke var grund til at være nervøse. Der

blev fulde huse på caféen den lørdag formiddag. Rummet var fyldt med mennesker, og lyden var som en lang sang, som var der sat en cd på anlægget. Sangen varede i timer og handlede om garner, strikkepinde, opskrifter og sluttede med et "på gensyn". 2)

Strikkecaféer og håndarbejdscaféer er begyndt at dukke op mange steder, og mange foreninger rundt om i landet har forsøgt at starte caféer omkring et håndarbejde op. Der er mange, der har draget sig erfaringer med det givtige i caféformen, men også erfaringer med, hvor svært det kan være at få stablet en café på benene. Nedenfor kan du læse om de konkrete erfaringer med opstart af en håndarbejdscafé på Nyborg Husflidsskole.

Håndarbejdscaféen kører nu på anden sæson. Der er de trofaste deltagere, der møder op hver gang, og så kommer der nye til indimellem. Der er nok deltagere til at dørene åbnes hver uge, men de ville gerne have, at der kom mange flere med.

Skolelederen på skolen har i en artikel 3) beskrevet hvordan idéen opstod, og hvordan det foregår nu. Idéen opstod ud af et møde med en konsulent fra skolens oplysningsforbund. I første omgang snakkede de meget om en strikkecafé, men

"der er jo mange andre fag, man kan mødes om. Jeg syntes, det var ærgerligt, at alle dem, der kan andet end at strikke, ikke har noget sted at gå hen. Så hvorfor ikke lave en håndarbejdscafé? Her kan alle komme og sidde med deres håndarbejde, mens der hygges og udveksles nye idéer", skriver skolelederen.

Om opstarten af caféen fortæller skolelederen, at de fik støtte til markedsføring af skolens oplysningsforbund. Denne støtte gjorde det økonomisk muligt at begive sig i kast med projektet. Videre fortæller skolelederen, at hun i sin bestyrelse har en rigtig god person, der altid er med på nye idéer. I artiklen skriver skolelederen:

"Hun var straks med på ideen. Vi lavede plakater og 600-700 små foldere. De blev delt ud i byen på steder, hvor der kommer mange håndarbejdsinteresserede. Vi delte også mange foldere ud på pizzeriaer og steder, hvor der bor nydanskere. Vi vil nemlig meget gerne have dem med også."

I et udpluk fra artiklen får vi et indtryk af, hvordan caféen kører nu:

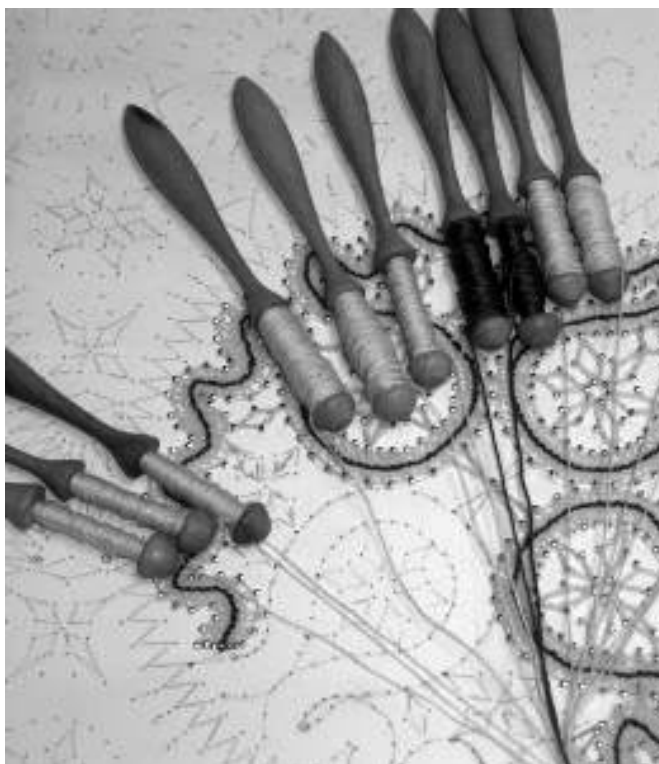
"Det sker i caféen

Vi mødes hver mandag eftermiddag fra kl. 15.00-17.00 på Husflidsskolen i Nyborg. Det er gratis at deltage, dog koster kaffe/te 10 kr. Den første gang kom der et par stykker. Samtidig hentede vi de mænd, der tilfældigvis var på træværkstedet, ind til en kop kaffe, så vi havde en hyggelig dag. Tidspunktet om eftermiddagen har vi valgt for at få de eventuelle nydanskere med, der ikke vil gå ud om aftenen. Måske skal tidspunktet laves om, da der ingen nydanskere er kommet endnu.

I caféen laver vi alt muligt - lige fra knipling, patchwork og broderi til smykker og keramik.

En ny underviser

Som regel er vi indtil videre en 5-7 stykker hver gang. Nogen kommer kun én gang, mens andre bliver hængende og kommer igen. Vi har også været så heldige, at der kom én i caféen, der kunne undervise i et nyt fag, der vakte opmærksomhed på standen ved den årlige elevudstilling, nemlig Pels. Den årlige elevudstilling er en dag, hvor vi åbner skolen og viser, hvad der er lavet i løbet af året på de forskellige fag. I år havde vi valgt at gøre det anderledes end vi "plejer" og lavet 3 arbejdende stande,

*papirflet, bolschekogning og, som nævnt, pels.
Så opstarten af caféen har nu betydet, at vi har en ny underviser til pels på skolen.*

Fremtiden

Vi synes jo ikke at 5-7 deltagere er nok pr. gang. Vi har derfor valgt at lave små flyers og dele dem ud i alle byens solcentre og til alle frisører. Heldigvis er alle venlige og vil gerne have flyers'ne liggene. Nu venter vi så spændt på, om der kommer flere deltagere, eller om vi skal holde sommerferie og starte op igen til august eller september. Tillige håber vi på, at vores tilstedeværelse med arbejdende stande ved Nyborg kulturnat kan give et fremstød til både skolen og caféen."

Også familien – og særligt den store familie – danner ofte rammen om håndarbejde og samvær. Nedenstående er en lille fortælling om, hvordan en kvinde og hendes søster har gjort håndarbejdet til rammen om samværet i familien.

Familiehygge og håndarbejde

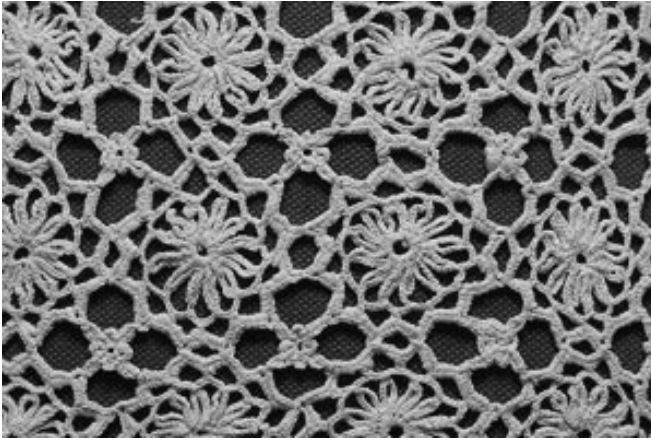
"Min søster og jeg fik øje på et kursustilbud i papirfletning. Hvad

mon fletning i papir kunne dække over, undrede vi os. Det måtte vi undersøge. Det viste sig, at papirmaterialet kan bestå af avispapir, brunt indpakningspapir, tapet, tjærepapir m.m., som man kan flette alverdens ting af. Vi blev fuldstændig "grebet" - flettede tasker, punge, æsker og dækkeservietter dag og nat.

Fascinationen bredte sig efterhånden til vores geografisk spredte familie, og ideen om en weekend i "fletteriets" tegn opstod. Kalenderne blev konsulteret og en flette-weekend i januar 2005 blev skrevet ind. Der blev tilbudt husly, mad og overnatning. Vi samledes 7 kvinder i familien, og vi flettede og flettede og flettede.

Søndag kl. 15.00 holdt vi en vi en udstilling, pænt arrangeret og efterfølgende fotograferet af de mandlige familiemedlemmer til minde om en dejlig weekend, hvor der blev snakket, grinet og arbejdet på tværs af generationer på måder vi sjældent opnår, når vi ellers ses.

I januar 2008 har vi igen i min familie aftalt en weekend for kvinder. Nu skal vi ikke bare arbejde med at flette i papir. Der er mange, der gerne vil bidrage med eller lære andet – hækling, som familiens yngste gerne vil lære, filtning som nogen er meget optagede af. Og så er vi selvfølgelig nogen, der bare skal flette og flette og flette." Historie fra Christine Nielsen, formand for Nyborg Husflidsforening.

Studiecirkelns mødegang 3

Gruppesamling:

Grupperne samles og forbereder et lille fordrag omkring de tre spørgsmål, som de siden sidst skulle undersøge.

Foredrag:

Hver gruppe får maksimalt ½ time, hvor de skal fortælle om deres undersøgelser. Der må naturligvis gerne stilles spørgsmål.

Forberedelse af workshop:

Der arbejdes videre med at få workshoppen op at stå.

- aftaler med underviser og de andre grupper skal være på plads.
- lokalet skal være ledigt.
- evt. materialer og andet indkøb
- andre løse ender

Tidsforbrug

Gruppesamling	½ time
Foredrag og debat fra hver gruppe	1½ time
Planlægning af workshop	1 time

Studiecirkelns mødegang 4

Workshop:

Hver underviser har en 2 timers workshop, hvor deltagerne skal få et indblik i håndværket. Det vil sige, deltagerne kommer igennem 3 workshops, og kommer dermed i berøring med tre forskellige tekstile grene.

Arbejdsspørgsmål:

Deltagerne skal igennem workshoppen prøve at afdække spørgsmålene nedenunder. Det skal bruges til en debat ved mødegang 5.

- Bliver der gjort nok for at bevare

håndværket?

- Skal håndværket bevares?
- Kunne der gøres mere for at bevare håndværket?

Tidsforbrug

Workshops (3 workshops á 2 timer)	6 timer
Pauser	1 time

Hvad betyder kulturarv?

Kulturarv er et begreb, der bruges som betegnelse for kulturelle elementer, som anses for at være med til at danne en fælles erindring om fortiden. Erindringen kan være fælles for hele verden eller en mindre gruppe som en nation eller et folk.

Der kan skelnes mellem materiel og immateriel kulturarv. Den materielle udgøres af fx monumenter, mens den immaterielle er fx skikke.

I 1972 vedtog UNESCO (United Nation Educational Scientific and Cultural Organization) en konvention til beskyttelse af verdensarv, der omfatter den materielle kulturarv, og i 2003 blev en lignende konvention vedtaget for den immaterielle kulturarv.

I Danmark findes der to institutioner, der udtrykkeligt beskæftiger sig med kulturarv:

- Kulturarvens Forskerskole, der i beskrivelsen af dens formål siger, at den *“ønsker at skabe en systematisk og tværvideenskabelig forskeruddannelse på kulturarvsområdet og derigennem forstærke danske kulturinstitutioners forskning i og arbejde med at afdække, bevare, udvikle og formidle den danske kulturarv”*.

Kulturarvens Forskerskole er etableret af et netværk bestående af Kunstakademiets Konservatorskole, Danmarks Biblioteksskole, Kunstakademiets Arkitektsskole, Arkitektskolen i Århus, Nationalmuseet, Statens museum for Kunst, Det kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket og afdelingen for Arkæologi og Etnologi. Sammen med Kulturministeriet bevilger disse institutioner ressourcer til driften. Samtidig har disse institutioner det overordnede ansvar i form repræsentanter til bestyrelse. I bestyrelsen sidder også repræsentanter

fra Kulturministeriets Forskningsudvalg og Københavns Universitet.

- Kulturarvsstyrelsen, der har ansvaret for den del af kulturarven, der omfatter fortidsminder, fredede bygninger og samlinger på de statslige og statsanerkendte museer. 4) www.kulturarv.dk er hjemmeside for Kulturarvsstyrelsen. Her står alt omkring styrelsens arbejde og arbejdsområder, eks. hvilke bygninger der er fredet, museers samlinger samt love og regler om alt inden for kulturarv.

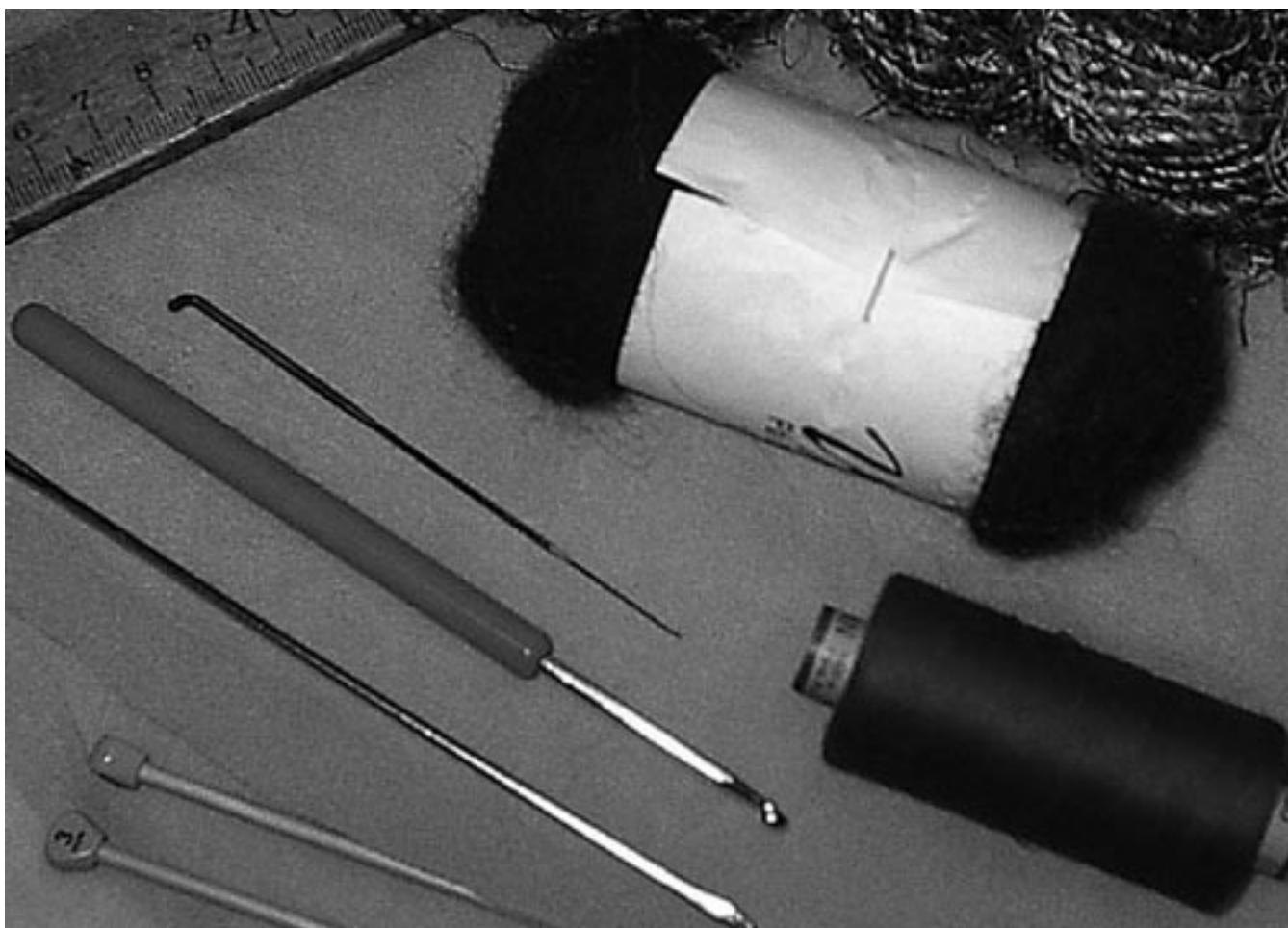
Hvorfor er det vigtigt at bevare en kulturarv? Det er blandt andet fordi, det at bevare vores kulturarv er en meget vigtig del af hele vores eksistens. På kulturarv.dk, som er en hjemmeside for Kulturarvsstyrelsen, står der:

“Kulturarven er også en fremtidig ressource, der er nødvendig for udviklingen af et moderne samfund”.

Kulturarven er vores Danmarkshistorie, som er vigtig for os alle. Kender vi ikke vores historie,

kender vi heller ikke de rødder, vi stammer fra. Dermed kan der let opstå mangler og spørgsmål, som ikke kan besvares eller forstås. Spørgsmålet er, hvad kendskab til kulturarven eller mangel på samme betyder for os som mennesker? Hvordan ville vi være uden?

Alle de gamle husflids- og håndværksfag er en væsentlig del af den danske kulturarv. Ser vi på det tekstile område, så er bevarelsen af tekstiler lige så vigtig, som var det bygninger. Det er det, fordi der ligger historier gemt her, der kan fortælle en masse om livet og betingelserne i Danmark førhen. Heri ligger en kimen til at forstå, hvem vi er, og hvad det vil sige at være dansk. Eksempelvis kan en gammel broderet navneklud fortælle mange forskellige historier: noget om navnekludens ejer, om den hjemstavn, ejeren kommer fra og ikke mindst om de faglige kvalifikationer omkring håndarbejdet - alt det en navneklud kan sige. Og det er bare en enkelt genstand. Ser man en sådan navneklud på et museum, kan der trækkes adskillige historie ud, som samlet fortæller et stykke Danmarkshistorie. Hver en genstand fortæller mindst én historie. Sætter vi alle historierne sammen, så har vi Danmarkshistorien.

Studiecirkelns mødegang 5

Gruppesamling:

Deltagerne samles til en debat omkring spørgsmålene fra mødegang 4, som debateres i forhold til de valgte grene:

- Bliver der gjort nok for at bevare håndværket?
- Skal håndværket bevares?
- Kunne der gøres mere for at bevare håndværket?

Fremvisning:

Deltagerne fremviser det færdige håndarbejde fra workshoppen og sætter dem evt. i forbindelse med anekdoter, historier eller andet.

Arbejde med workshoppens fælles mål, hvis der er valgt ét.

Udstilling:

- find udstillingssted
- tidspunkt for udstillingen
- fremstilling af udstillingsplakat
- reklame og pressemeddelse
- udstillingslister
- fernisering
- m.m.

Bog:

- find en udgiver
- tekst og billeder
- udgivelsen
- reklame og pressemeddelse
- m.m.

Artikel:

- find en udgiver
- tekst og billeder
- m.m.

Tidsforbrug

Debat og fremvisning af workshoppens arbejder	1 time
Arbejde med workshoppens fælles mål	2 timer

Studiecirkelns mødegang 6

Gruppesamling:

Resultat af workshoppens fælles mål fremvises, debateres og diskuteres.

Opsamling:

Forløbet evalueres

- Hvad gik godt? Hvad var den bedste oplevelse?
- Hvad var svært? Hvad skal man tænke over en anden gang?
- Har deltagerne fået ny viden, som kan videregives?
- Har deltagerne fået viden, der giver dem lyst til at fortsætte i en ny studiecirkel?

Afslutning:

Fri tale og Farvel

Tidsforbrug

Resultat af workshoppens fælles mål	1½ timer
Opsamling og afslutning	1½ timer

Inspiration og hjælpeinformation til deltagerne

Internetsider

www.husflid.dk

Information om alle håndværksfag og oplysninger om foreninger, der arbejder med fagene

www.grima.dk

Hjemmeside for filteforening

www.knipling-i-danmark.dk

Hjemmeside for forening for knipling

www.patchwork.dk

Hjemmeside for forening for patchwork

www.sogv.dk

Stoftrykker- og vævelaugets hjemmeside

www.etn-net.org

Europærisk tekstilforum

www.handarbejdsfremme.dk

Information om alt inden for tekstile fag

www.kunstindustrimuseet.dk

Hjemmeside for museum som rummer mange tekstiler

www.kulturarv.dk

Information om styrelsens arbejde og arbejdsområder, eks. hvilke bygninger der er fredet, museers samlinger samt love og regler om alt inden for kulturarv.

www.db.dk/kaf

Hjemmeside for Kulturarvens Forskerskole

www.dpu.dk/site.aspx?p=7199

Hjemmeside for Materielle Kulturstudier på Danmarks Pædagogiske Universitet. Institutet beskæftiger sig det materielles indflydelse og betydning for vores hverdag og liv.

Bøger/blade

"Tråde bagud". Erna Lorenzen, 1985, Poul Kristensens Forlag.

"Det gode håndværk". Minna Kragelund, 2001, Forlaget Hovedland.

"Husflid". Magasin udgivet af Dansk Husflidsselskab, der rummer mange artikler om alle håndværk.

Museer

Værkstedsmuseet i Kerteminde (se www.husflid.dk). Museet udstiller tekstile genstande og har viden og mange informationer om genstandene. Kunstindustrimuseet i København (se www.kunstindustrimuseet.dk). Har alt inden for historiske tekstiler samt et tilhørende bibliotek.

Kildefortegnelse

- 1) Artikel "390 timer med korssting" fra bladet UdogSe august 2002, af Pia Flindt Kainø.
- 2) Artikel "Råhygge i maskevis" fra Hendes Verden nr. 51 2003 af Aase Nørrung
- 3) Artikel "Håndarbejdscafe i Nyborg" af Kirsten Kock
- 4) Netordbog Wikipedia, den frie encyklopædi.

Udgivet af:

NETOP

Gl. Kongevej 39G, 1.
1610 København V
Tlf. 33 93 00 96
info@netoplysning.dk
www.netoplysning.dk

og

LOF

Alhambravej 6
1826 Frederiksberg C
Tlf. 33 21 86 80
Fax 33 21 20 75
lof@lof.dk
www.lof.dk

Tekst: Irene Lund
Redaktion: Marlene Berth Nielsen og Jan René Westh
Layout: Martin Hansen

København, december 2007